

NAPOLEON LIIKENTEESSÄ

- ▶ Ilman Ranskan keisaria kaikki ajaisivat vasenta puolta
- ▶ Valtaosa matkoista maapallolla ajetaan nykyisin oikeaa puolta
- ▶ Esim. Englannissa ajetaan kuitenkin vasenta puolta
- ▶ Miksi näin?

Kun turisti vuokraa auton Englannissa, hänellä on kaksinkertainen riski – sekä auto että ratti "väärällä puolella"

Kesälomat lähestyvät taas kovaa vauhtia ja monet suunnittelevat matkaa maahan, jossa on vasemmanpuoleinen liikenne. Lähdetäisiinkö sinne omalla autolla vai vuokrattaisiinko auto kohdemaassa? Teet niin tai näin, ongelmia seuraa ja suuremmat riskit kuin ajaessasi liikennesääntöjen mukaan tutuilla teillä ja autoilla Suomessa.

Ennen Napoleonin aikaa kaikki kulkivat vasenta puolta; jalan, ratsain tai hevosvaunuilla, koska valtaosa kulkijoista oli oikeakätisiä niin kuin nytkin. Ei ollut poliiseja ottamassa kiinni ryöväreitä, vaan jokaisen oli itse huolehdittava turvallisuudestaan. Yleensä oikeassa kädessä pidettiin miekkaa tai keihästä, jolla vastaan tulevaa vihamiestä iskettiin. Näin tehtiin matkaa 1700-luvun lopulle asti.

Napoleon vaihtoi kaistaa. Koska hän oli vasenkätinen, hän halusi kulkea valloitusretkillään tien oikeaa puolta ja suojella sillä tavoin henkeään. Käsky kävi, ja oikeanpuoleinen liikenne tuli manner-Eurooppaan.

Britanniaan ei Napoleonin valta ulottunut.

Pohjois-Amerikassa valloittajia oli useita. Britit hallitsivat vain noin neljännestä, muita alueita isännöivät ranskalaiset, espanjalaiset, portugalilaiset ja hollantilaiset. Enemmistö oli ajanut oikeaa puolta, joten USA:han ja Kanadaan tuli oikeanpuoleinen liikenne.

Japanissa samurait pääasiassa oikeakätisinä valitsivat aseidensa helpomman käytön takia tien vasemman puolen. Siellä oli 1700-luvulla sellainen kirjoittamaton sääntö, että kaupunkiin mennään vasenta puolta ja palataan toista puolta. Tämä tapa on voimassa edelleenkin.

Ruotsi ei suostunut Napoleonin vaatimaan Englannin saartoon.

Ilmeisesti siksi Ruotsi-Suomessa säilyi vasemmanpuoleinen liikenne.

Ruotsi vaihtoi vasemmalta oikealle 1967 ja Islanti 1968.

Suomessa vanha Ruotsin käytäntö jatkui vuoteen 1858, ilmeisesti siksi, että Ruotsi (-Suomi) ei suostunut Napoleonin Englannin saartoon. Sitten toisen keisarin, Venäjän tsaarin käskystä myös meillä siirryttiin oikeanpuoleiseen liikenteeseen niin kuin emämaassakin. Nykyisin kaikista ajosuoritteista kaksi kolmasosaa tehdään oikeanpuoleisen liikenteen maissa.

**Ratti
oikealla
puolella.
Onko
se
silloin
väärällä
puolella?**

Britannian vaikutuspiirissä on 75 maata. Euroopassa vasenta puolta ajetaan Englannissa, Kyproksella, Maltalla ja Irlannissa. Irlanti saattaa kuitenkin vaihtaa puolta, koska siellä on runsaasti vierastyövoimaa ja turisteja. Irlantilaiset matkustavat itsekin paljon muihin maihin, useimmiten Yhdysvaltoihin. Siellä he käyttävät vuokra-autoa, joka on erilainen kuin heidän omansa.

Englannissa autoilevat turistit aiheuttavat suhteettoman paljon onnettomuuksia, koska ovat tottuneet

ajamaan tien oikeaa puolta ja istuvat kuljettajina tavallaan väärällä puolella. Vuokrattu auto on vastavasti erilainen - ratti oikealla puolella ja vaihdekeppiä pitää hamuilla vasurilla; automaattissa ei tietenkään ole tätä ongelmaa. Lisäksi lähivalot häikäisevät, ellei peitetä piennarvalaisua rajalla.

Monet britit matkustavat oikeanpuoleisen liikenteen manner-Euroopassa, Kanarialla ja USA:ssa, mutta tuskin vaihtavat puolta, sillä se maksaisi liikaa. Heidän vaikeutensa siis jatkuvat. Ammattiliikenteen sijaan sujuu: kuljettajat ovat tottuneet puolenvaihtoon ja ajavat omilla autoillaan.

Suomalaisille turisteille ajaminen vasemmanpuoleisen liikenteen maassa tuottaa vaikeuksia; muutokseen ei ehdi tottua lyhyillä matkoilla. Ohituksia pitäisi välttää, jos kuljettaja ei näe kunnolla ohitettavan ohi. Vieressä istuvasta saattaa olla apua. Päätielle tultaessa tulee helposti katsotuksi väärään suuntaan ja risteyksissä joutuu miettimään kaksi kertaa. Taivalkin taittuu hitaammin kuin muilta, sillä ainakin saarivaltakunnassa autojen vauhdit ovat turistille hurjia. Kun vielä tiet ovat useinkin kapeita ja mutkaisia, haasteita riittää.

*Matti Koivurova
Turvallisuusinsinööri*